

ЗАВИЧАЈНИ МУЗЕЈ

Број: 44/21

26. 02. 2021. Год.

ПЕТРОВАЦ

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ
ЗАВИЧАЈНОГ МУЗЕЈА – ПЕТРОВАЦ НА МЛАВИ
ЗА 2020. ГОДИНУ

Током 2020. године реализовани су следећи програмски садржаји:

Заштита и документација

Током 2020. године настављено је са обрадом Легата Драгана Савића, који је због свог обима, у оквиру ликовне збирке - издвојен у засебну збирку (под називом Легат Драгана Савића). Укупно је инвентарисано 172 рада на којима су представљени портрети глумаца.

По Решењу о додели средстава за финансирање или суфинансирање пројекта из области дигитализације културног наслеђа и савременог стваралаштва за 2020. годину, пројекат под називом „Увођење музејских стандарда кроз дигитализацију у Завичајном музеју Петровац на Млави“ је подржан од стране Министарства културе и информисања. Добијена су средства за набавку потребне опреме и едукацију запослених, опрема је набављена али је обука по препоруци Министарства културе и информисања, због пандемије одложена.

Сви инвентарисани предмети из збирки Завичајног музеја осим одговарајућих картона који се попуњавају писаћом машином, од сада имају и картоне у електронској форми.

По налогу Министарства културе и информисања извршена је ревизија збирки и фондова Завичајног музеја. Комисија је установила да се сви приложени спискови слажу са предметима по збиркама. Једино неслагање постоји код отписаних предмета у етнолошкој збирци, али инвентарни бројеви су сачувани и биће реинвентарисани кад пристигну нове аквизиције.

Ове године је етнолошка збирка путем поклона увећана за шест предмета.

У Старој основној школи где се налази депо Завичајног музеја, током августа до средине септембра настављен је рад – са дугогодишњим сарадником на пројекту Маријом Свилар, археологом из Београда – на статистичко-типолошкој обради керамичког материјала са ранијих археолошких истраживања на Беловодама. Ради се о сондама – рововима број XVI која је истражена 2010. године на западном ободу локалитета и број XX која је испитана прошле године на супротној, источној граници налазишта. Сондама-рововима, заправо су пресечени касногенитски ровови уочени на ранијим геомагнетним снимцима. У ексел базу унето је још 1650 керамичких фрагмената посуда и издвојено је још 90 типичних фрагмената за инвентар, једна конична посуда је издвојена за конзервацију. Студијски материјал и керамички инвентар су сигнирани и спаковани у одговарајуће кутије. Циљ нам је да анализирамо прикупљене податке са морфолошког, технолошког и функционалног аспекта како би утврдили карактеристике овог специфичног депозита у којем је грнчарија пронађена, који представља један од одбрамбених ровова касногенитског насеља на Беловодама.

Ови резултати би, заједно са анализом животињских остатака и новим калибрисаним датумима требало да употребе слику о начину и времену градње ровова на Беловодама, али и тренутку напуштања насеља. Коначно, подаци добијени на Беловодама биће стављени у један шири контекст касногеолитских насеља на територији централног Балкана и интерпретирани у складу са аналогијама добијеним са других истовремених локалитета.

Археолошка истраживања

У оквиру вишегодишњих археолошких истраживања на територији петровачке Општине у временском периоду од 26. 10. до 24. 11. 2020. године обављени су сондажни радови на локалитету Селиште у атару села Орешковица. Носилац пројекта је Народни музеј у Београду, а радови се изводе у сарадњи са Завичајним музејом у Петровцу на Млави и Народним музејом у Пожаревцу. Руководиоци пројекта су: др Вера Богосављевић Петровић, Народни музеј у Београду и др Душан Борић, *Columbia University*, SAD. Као и 2019. на Беловодама, сада је на Селишту постављена сонда димензија 15 x 4 м, са циљем да се „пресече“ ров који је евидентиран претходним геофизичким снимањима. Иако су 2014. године истражене већ три сонде, ова је означена као сонда I/2020. Ископавања су потврдила постојење два концентрична рова која су опасивала касногеолитско насеље у Орешковици, током старијих фаза винчанске културе. Сав покретни материјал са ових ископавања, углавном уситњени фрагменти керамичких посуда, предмети од камена и остаци животињских костију, налази се (неопран) у Старој основној школи.

Изложбена делатност

Увођењем вандредног стања услед пандемије изазване вирусом COVID-19, током периода март-мај 2020. кустоси Завичајног музеја су, радећи од куће, активно на друштвеним мрежама објављивали одабране изложбе које су биле реализоване током претходних година.

Током 2020. године у Завичајном музеју реализоване су четири тематске изложбе. Сви програми били су конципирани у складу са обавезама и препорукама које су биле уведене поводом настале епидемиолошке ситуације.

Од 17. јуна до 25. септембра 2020. реализована је изложба „Двадесет година постојања Завичајног музеја Петровац на Млави“, аутора кустоса Завичајног музеја. У галеријском простору на паноима визуелно и наративно је представљен рад ове установе кроз најзначајније годишње активности: археолошка истраживања, педагошко-пропагандни рад, манифестације, ауторске изложбе кустоса Музеја, као и гостујуће изложбе из различитих области.

Поводом јубилеја ове установе отворена је нова **Стална поставка** коју чине археолошка поставка налаза са неолитског локалитета Беловоде (5350–4600. године старе ере) и документарно-историјска изложба о настанку и развоју Петровца на Млави до почетка Другог светског рата. Извршена је и виртуелизација ових изложби, које се могу погледати на сајту galerijeimuzeji.rs.

Од 30. септембра до 10. новембра 2020. реализована је гостујућа изложба Природњачког музеја у Београду „Црно и бело – прича о чоколади“. Аутори изложбе су Деса Ђорђевић Милутиновић и Олга Васић. Изложба прати историју чоколаде од њене првобитне у Мексику, па све до култне славе коју је доживела током 20. и 21. века широм планете.

Републичка манифестација „Музеји за 10“ која је трајала од 09. до 15. новембра 2020. године обележена је низом активности. Осим гостујуће изложбе „Црно и бело – прича о чоколади“, организоване су радионице са ученицима низих разреда Основне школе у Петровцу, као и вођења кроз нову Сталну поставку Завичајног музеја – Петровац на Млави. У сарадњи са Народном библиотеком „Ђура Јакшић“ у оквиру ове манифестације организована је радионица на којој су полазници низих разреда ОШ „Бата Булић“ правили своје играчке.

За Европску ноћ музеја 14. новембра 2020. у Галерији Завичајног музеја отворена је гостујућа изложба „Кад престанеш да ме чешљаш, престаћу да те мрзим“, Музеја афричке уметности у Београду. Аутор фотографија на изложби је Катарина Радовић, а кустос изложбе Ивана Војт. Изложба траје до 28. фебруара 2021. године.

Педагошко-пропагандни рад

Сходно програму пословања и рада, као и други музеји у Србији, и Завичајни музеј Петровац на Млави је формирао Педагошко-пропагандно одељење, које је 2013. године и статутарно дефинисано.

Током 2020. године организоване су радионице са ученицима низих разреда ОШ „Бата Булић“ у оквиру гостујуће изложбе Природњачког музеја у Београду „Црно и бело – прича о чоколади“, као и вођење кроз нову Сталну поставку, у оквиру које су се ученици могли упознати са археолошким локалитетом Беловоде и настанком и развојем Петровца на Млави до Другог светског рата.

Дугогодишњи сарадник Завичајног музеја, археолог Марија Свилар, снимила је емисију посвећену археолошком локалитету Беловоде, која је емитована у оквиру Европске недеље истраживача 27. новембра 2020.

У оквиру јавног презентовања културне општине Петровац на Млави путем медија, активности Завичајног музеја су редовно испраћене путем локалних, регионалних и националних (радио, тв и писаних) медија. Рад педагошко-пропагандног одељења Завичајног музеја Петровац на Млави огледа се и у праћењу и учествовању у раду друштвених мрежа. Започет је рад на изради новог модернијег музејског сајта, прилагођен савременим технологијама.

У сарадњи са Културно-просветним центром Петровац на Млави, кустос Завичајног музеја Дарко Стокић и приправник Теодора Обрадовић, учествовали су у снимању емисија „Петровачке разгледнице“, у оквиру којих су презентовали културну баштину Петровца на Млави до Другог светског рата.

Публиковање и издавачка делатност

Што се издавачке делатности тиче, штампани су пропратни флајери и каталогзи изложби које су организоване у Завичајном музеју током 2020. године. Штампан је календар и новогодишња честитка са карикатурама из Легата Драгана Савића.

Музејска библиотека

Путем поклона појединача, размене са сродним установама и другим музејима, библиотека Завичајног музеја обогаћена је претходне године за 66 наслова. Музејска библиотека сада броји укупно 1367 инвентарисаних наслова.

Одржавање просторија и опреме за рад

Средствима Министарства културе набављен је део потребне опреме за дигитализацију (два мрежна уређаја и екстерни хард) а сопственим средствима остатак потребне опреме (рачунар, скенер, штампач, монитор).

Замењен је прозор на једној канцеларији и испред зграде Музеја постављен је троделни изложбени пано.

Директор,

